

**СТАНДАРТ ВИЩОГО НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ
ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

**ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ
магістр**

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ -	<u>0305 «Економіка та підприємництва»</u> (шифр та назва галузі знань)
СПЕЦІАЛЬНІСТЬ -	<u>8.03050801 «Фінанси і кредит»</u> (код і назва спеціальності)
КВАЛІФІКАЦІЯ -	<u>2441.1 – науковий співробітник (економіка); 2441.2- економіст з фінансової роботи; 2310 - викладач університетів та вищих навчальних закладів</u> (код і назва кваліфікації)

**Введено як тимчасовий документ до введення відповідної
складової галузевого стандарту**

2014

Засоби діагностики якості вищої освіти магістр. Галузь знань - 0305 «Економіка та підприємництво». Спеціальність - 8.03050801 «Фінанси і кредит». Кваліфікація - 2441.1 – науковий співробітник (економіка); 2441.2- економіст з фінансової роботи; 2310 - викладач університетів та вищих навчальних закладів. Введено як тимчасовий документ до введення відповідної складової галузевого стандарту / Укл. Ж.К. Нестеренко, Н.Г. Фатюха, Т.О. Олійник – Запоріжжя: ЗНТУ, 2014.- 34 с.

Укладачі: Ж.К. Нестеренко, професор, к.е.н., зав. каф.
“Фінанси і кредит”, Н.Г. Фатюха, доцент,
к.е.н., Т.О. Олійник, доцент, к.е.н.

Рецензент: перший проректор, д.е.н., професор
В. Г. Прушківський

Відповідальний
за випуск: Ж.К. Нестеренко, професор, к.е.н.

Затверджено
на засіданні кафедри
“Фінанси і кредит”
Протокол № 7
від 04.06. 2014 р.

Затверджено
на засіданні В Р ФЕУ
Протокол № 9
від 18.06. 2014р.

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ
засобів діагностики якості вищої освіти

Освітньо-кваліфікаційний рівень	<u>магістр</u> (назва)
Галузь знань	<u>0305 «Економіка та підприємництво»</u> (шифр та назва згідно з Переліком 2013)
Напрямок підготовки	<u>6.030508 «Фінанси і кредит»</u> (шифр та назва згідно з Переліком 2013)
Спеціальність	<u>8.03050801 «Фінанси і кредит»</u> (код та найменування спеціальності)
Кваліфікація	<u>Магістр з фінансів і кредиту</u> <u>2441.1 – науковий співробітник</u> <u>(економіка)</u> <u>2441.2 – економіст з фінансової роботи</u> <u>2310 – викладач університетів та</u> <u>вищих навчальних закладів</u> (код та назва згідно з Класифікатором професій ДК 003:2010)

Міністерство освіти і науки України

ПОГОДЖЕНО
Директор департаменту вищої освіти

Ю.М. Коровайченко
27 06 2014 р.

Директор Інституту інноваційних
технологій «Ініс»

А. Улод
27 06 2014 р.

голова НМК-комісії

А.Ф.Павленко
27 06 2014 р.

РОЗРОБЛЕНО І ВНЕСЕНО

Керівник закладу розробника

Д.т.н., професор, ректор
Запорізького національного технічного
університету

(С.Б. Біліков)
27 06 2014 р.

Керівник розробки

К.е.н., професор, завідувач кафедри
Фінанси і кредит
Запорізького національного технічного
університету

Ж.К. Нестеренко
27 06 2014 р.

ГСВОУ _____ - 13
(позначення стандарту)

ПЕРЕДМОВА

1. РОЗРОБЛЕНО

робочою групою Запорізького національного технічного університету

2. ЗАТВЕРДЖЕНО ТА НАДАНО ЧИННОСТІ

Наказом ректора ЗНТУ

від 22 січня 2013 р. № 18

3. ВВЕДЕНО ВПЕРШЕ

4. РОЗРОБНИКИ СТАНДАРТУ

Нестеренко Жанна Кирилівна - голова робочої групи, канд. економ. наук,

(ПІБ, науковий ступінь та вчене звання, посада та назва установи без скорочень)

професор, завідувач кафедри фінанси і кредит Запорізького національного технічного університету

Фатюха Наталія Георгіївна — канд. економ. наук, доцент кафедри фінанси і кредит;

Олійник Тетяна Олександрівна — канд. економ. наук, доцент кафедри фінанси і кредит

Цей стандарт не може бути повністю чи частково відтворений, тиражований та розповсюджений без дозволу Запорізького національного технічного університету.

ЗМІСТ

Вступ	6
1 Галузь використання	7
2 Нормативні посилання	9
3 Визначення	9
4 Позначення і скорочення	9
5 Вимоги до засобів об'єктивного контролю ступеня досягнення кінцевих цілей освіти та професійної підготовки	10
Додаток А (обов'язковий). Таблиця А.1 – Система навчальних елементів	25
Додаток Б. Нормативні форми державної атестації щодо встановлення рівня опанування студентом відповідних блоків змістовних модулів за спеціальністю 8.03050801 «Фінанси і кредит». Форма державної атестації – захист дипломної магістерської роботи.	33

ГСВОУ _____ - 13
(позначення стандарту)

ВСТУП

Засоби діагностики якості вищої освіти (ЗД) є нормативним документом, в якому встановлюються вимоги до стандартизованих методик, що призначені для кількісного та якісного оцінювання ступеня досягнення особами, які навчаються у вищому навчальному закладі, цілей (змісту) вищої освіти.

Засоби діагностики якості вищої освіти використовуються під час визначення відповідності досягнутого особою, яка навчається у вищому навчальному закладі за певною освітньо-професійною програмою підготовки, рівня сформованості умінь рівню, що визначений в освітньо-кваліфікаційній характеристиці. Засоби діагностики застосовуються під час установавання відповідності визначених під час атестації випускників вищих навчальних закладів показників якості вищої освіти показникам, що вказані у галузевому стандарті вищої освіти.

Цей стандарт є складовою галузевих стандартів вищої освіти, в якій встановлюються вимоги до забезпечення уніфікації, сумісності та взаємозамінності засобів діагностики рівня освіти і професійної підготовки осіб, які навчаються у вищому навчальному закладі, та надійності об'єктивного контролю.

Стандарт використовується під час:

- розроблення та коригування складових стандартів вищої освіти вищих навчальних закладів (варіативний компонент засобів діагностики якості вищої освіти, навчальний план, програми навчальних дисциплін);
- атестації науково-педагогічних кадрів;
- визначення ефективності методик професійної підготовки та навчання;
- професійної орієнтації здобувачів фаху та визначення критеріїв професійного відбору.

СТАНДАРТ ВИЩОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ
ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

магістр

(назва освітньо-кваліфікаційного рівня)

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ 0305 «Економіка та підприємництво»
(шифр та назва галузі знань)**НАПРЯМ ПІДГОТОВКИ** 6.030508 «Фінанси і кредит»
(код і назва напрямку підготовки)**СПЕЦІАЛЬНІСТЬ** 8.03050801 «Фінанси і кредит»
(код і назва спеціальності)**КВАЛІФІКАЦІЯ** 2441.1 – науковий співробітник (економіка);
2441.2- економіст з фінансової роботи;
науковий співробітник; 2310 – викладач
університетів та вищих навчальних закладів
(код і назва кваліфікації)**1 ГАЛУЗЬ ВИКОРИСТАННЯ**Цей стандарт поширюється на Запорізький національний технічний університет, де готуються фахівці освітньо-кваліфікаційного рівня магістр за даною спеціальністю.галузь знань 0305 «Економіка та підприємництво»
(шифр і назва галузі знань)спеціальність 8.03050801 «Фінанси і кредит»
(код і назва спеціальності)освітній рівень магістр, повна вища освіта
(назва освітнього рівня)кваліфікація 2441.1 – науковий співробітник (економіка); 2441.2- економіст з фінансової роботи; науковий співробітник; 2310 – викладач університетів та вищих навчальних закладів
(код і назва кваліфікації)з предметної галузі діяльності «Економіка та підприємництво» в фінансовій системі та кредитних відносинах промислових підприємств, організацій та науково-дослідницьких інститутів

(для освітньо-кваліфікаційних рівнів: магістр)

з варіативним терміном навчання (денна форма) 1 рік 6 місяців (18 місяців)
(років, місяців)

ГСВОУ _____ - 13
(позначення стандарту)

Цей Стандарт встановлює:

- інформаційну базу, на основі якої формуються засоби об'єктивного контролю ступеня досягнення кінцевих цілей освіти і професійної підготовки студентів та складові стандартів вищої освіти Запорізького національного технічного університету;

- технологію конструювання стандартизованих засобів об'єктивного контролю ступеня досягнення кінцевих цілей освіти та професійної підготовки студентів;

- технологію використання стандартизованих засобів об'єктивного контролю ступеня досягнення кінцевих цілей освіти та професійної підготовки студентів.

Стандарт є обов'язковим для Запорізького національного технічного університету.

Стандарт придатний для цілей ліцензування та акредитації Запорізького національного технічного університету; атестації осіб, які закінчили навчання у Запорізькому національному технічному університеті.

2 НОРМАТИВНІ ПОСИЛАННЯ

У цьому стандарті використані такі нормативні документи:

- НДУ 01-2002 Нормативний документ України. Система стандартів вищої освіти. Порядок розроблення стандартів вищої освіти, внесення змін до них та здійснення контролю за їх дотриманням. Основні положення;

- ДСТУ 3008-95 Документація. Звіти у сфері науки і техніки. Структура і правила оформлення;

- Варіативна частина освітньо-кваліфікаційної характеристики «магістра». Галузь знань -0305 «Економіка та підприємництво». Спеціальність - 8.03050801 «Фінанси і кредит». Кваліфікація - 2441.1 – науковий співробітник (економіка); 2441.2- економіст з фінансової роботи; 2310 - викладач університетів та вищих навчальних закладів. Введено як тимчасовий документ до введення відповідної складової галузевого стандарту / Укл. Ж.К. Нестеренко, Н.М. Левченко, Т.О. Олій

ник, Н.Г. Фатюха, С.В. Шарова– Запоріжжя: ЗНТУ, 2014.- 70 с.

- ГСВОУ____ -13 Галузевий стандарт вищої освіти України. Освітньо-професійна програма підготовки магістра за спеціальностями галузі знань 0305 – Економіка та підприємництво розроблено Науково – методичною комісією з економіки та підприємництва Міністерства освіти і науки України та Київським національним економічним університетом імені Вадима Гетьмана. Затверджено та надано чинності наказом Міністерства освіти і науки України від 04.07. 2013 № 895.

3. ВИЗНАЧЕННЯ

У цьому Стандарті використано терміни та відповідні визначення, що подані у Комплексі нормативних документів для розробки складових системи стандартів вищої освіти. Додаток 1 до наказу Міністерства освіти і науки України від 31.07.1998 р. №285 зі змінами та доповненнями, що введені розпорядженням Міністерства освіти і науки України від 05.03.2001 р. №28- р. // Інформаційний вісник «Вища освіта». — 2003. — №10. — 82 с.

4. ПОЗНАЧЕННЯ І СКОРОЧЕННЯ

У даному Стандарті застосовуються такі скорочення назв:

а) груп навчальних елементів, до яких належить даний навчальний елемент (примітка: назви груп навчальних елементів мають умовний характер, у дужках позначено склад кожної групи навчальних елементів):

П — *поняття* (категорії; терміни; поняття; позначення),

Я — *явища* (властивості; явища; факти; спостереження; твердження; опис об'єктів, інструментів тощо),

В — *відношення* (співвідношення; закони; концепції; правила; теорії; моделі економічні і математичні; залежності, у тому числі ана

ГСВОУ _____ - 13
(позначення стандарту)

літичні, графічні та логічні; структури тощо),

А — *алгоритми* (алгоритми діяльності, у тому числі алгоритми розв'язування задач тощо; методи, методики, способи послідовності дій; процедури, способи, прийоми, операції прийняття рішень; поведінки тощо);

б) рівнів сформованості знань щодо змісту навчального елемента:

ОО — *ознайомчо-орієнтовний*,

ПА — *понятійно-аналітичний*,

ПС — *продуктивно-синергетичний*.

5. Вимоги до засобів об'єктивного контролю ступеня досягнення кінцевих цілей освіти та професійної підготовки

5.1 До засобів об'єктивного контролю ступеня досягнення кінцевих цілей освіти та професійної підготовки належить:

- захист магістерської випускної роботи.

- 5.2 Засоби об'єктивного контролю формуються на основі інформаційної бази, яка створюється шляхом структурної декомпозиції змістових модулів, що подані в ГСВОУ _____-13 «Галузевий стандарт вищої освіти України. Освітньо-професійна програма підготовки» (наказ МОНУ від 04.07. 2013 № 895).

5.3 Інформаційна база, на основі якої формуються засоби об'єктивного контролю ступеня досягнення кінцевих цілей освіти та професійної підготовки, є основою для розробки варіативної компоненти Запорізького національного технічного університету як складових державних стандартів вищої освіти.

5.4 Інформаційна база подана у таблиці Додатка А у вигляді системи навчальних елементів, із яких складаються відповідні змістовні модулі, що подані в ГСВОУ _____-13 «Галузевий стандарт вищої освіти України. Освітньо - професійна програма підготовки». Для кожного навчального елемента встановлена назва групи навчальних елементів,

до якої він належить, та рівень сформованості знань щодо його змісту.

Примітка. У таблиці Додатка А шифри навчальних елементів указано за структурою:

- шифри навчальних елементів, із яких складається змістовний модуль, що відповідає умінню, поданому у таблиці Додатка А ГСВОУ _____ 12 «Галузевий стандарт вищої освіти України. Освітньо – кваліфікаційна характеристика».

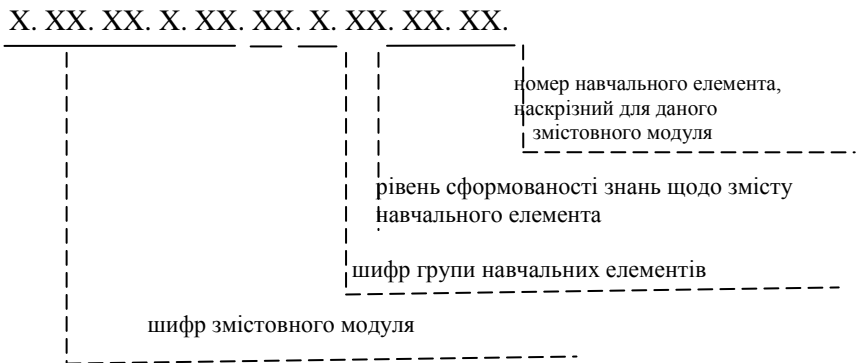

Рисунок 5.1 - Шифри навчальних елементів, із яких складається змістовний модуль

5.5 Дипломна магістерська робота - магістерська робота є підсумковою кваліфікаційною роботою, яка дає можливість виявити рівень засвоєння студентом теоретичних знань та практичної підготовки, здатність до самостійної роботи за обраною спеціальністю на первинних посадах відповідно до узагальненого об'єкта діяльності.

Дипломна магістерська робота виконується відповідно до напрямів наукових і прикладних досліджень та має засвідчити: рівень професійної підготовки випускника; вміння застосовувати здобуті у вищому навчальному закладі знання для розв'язання складних науково-практичних завдань; свідоме засвоєння знань та їх систематизацію; наявність у студента навичок наукової роботи; здатність критично й

ГСВОУ _____ - 13
(позначення стандарту)

креативно мислити та вміння аргументувати власну точку зору.

Перелік тем кваліфікаційних робіт визначає випускаюча кафедра до початку навчального року.

Тематика кваліфікаційних робіт повинна відображати проблематику функціональних напрямів фінансової діяльності і визначатися на основі виробничих функцій та типових завдань діяльності, що формують складові професійної компетентності, що визначені в ОКХ фахівців спеціальності 8.03050801 «Фінанси і кредит». Перелік типових завдань професійної діяльності, що виносяться для виконання кваліфікаційних робіт студентами ЗНТУ, подано в таблиці 1. Тема кваліфікаційної роботи має відображати проблематику функціонування напрямків фінансової діяльності і визначаються на основі виробничих функцій та типових завдань діяльності, що формують складові професійної компетентності магістра.

Таблиця 5.1 - Перелік типових завдань професійної діяльності, що виносяться для виконання кваліфікаційних робіт

Шифр типових завдань діяльності за ОКХ	Типові завдання професійної діяльності
1. ПФ.Е.01	Розробка фінансової стратегії діяльності підприємства
1. ПФ.Е.02	Антикризове управління фінансовою сталістю підприємства та запобігання його банкрутству
2. ПФ.Д.03	Організація системи моніторингу фінансової діяльності підприємства
2. ПФ.С.04	Складання фінансової звітності за результатами господарсько – фінансової діяльності
2. ПФ.С.05	Оперативний контроль за динамікою фінансових розрахунків показників
3. ПФ.С.02	Розробка бізнес - планів
3. ПФ.С.06	Контроль за системою оподаткування суб'єкта підприємництва
3. ПФ.С.08	Організація фінансової роботи на підприємстві
4. ПФ.Д.11	Здійснення контролю і забезпечення обґрунтованості обчислення та сплати податків і платежів
5. ПФ.С.01	Здійснення страхування майна підприємств
5. ПФ.С.05	Організація страхування життя
5. ПФ.С.06	Проведення страхування від нещасних випадків

Продовження табл. 5.1

Шифр типових завдань діяльності за ОКХ	Типові завдання професійної діяльності
5. ПФ.С.07	Здійснення пенсійного страхування
6. ПФ.Д.01	Проведення практичних та лабораторних занять з фахових дисциплін
6. ПФ.Д.02	Розробка методичного забезпечення викладання фахових дисциплін
7. ПФ.Е.01	Проведення науково-дослідницької роботи по вивченню фінансових відносин
7. ПФ.Е.03	Аналіз результатів досліджень та розробка рекомендацій щодо їх впровадження

Примітка.

Форма обов'язкова та подана з прикладом заповнення.

Студент має право запропонувати на розгляд випускаючої кафедри власну тему. Теми кваліфікаційних робіт затверджуються наказом ректора.

Дипломна магістерська кваліфікаційна робота включає демонстраційний матеріал для доповіді на засіданні державної екзаменаційної комісії (ДЕК) та пояснювальну записку.

Демонстраційний матеріал дипломної магістерської роботи може бути графічним (на папері,) чи електронним (відеоматеріали, мультимедіа, презентації тощо). Зміст демонстраційного матеріалу повинен віддзеркалювати оригінальні результати, які отримані при виконанні дипломної роботи.

Структура пояснювальної записки магістерської роботи умовно поділяється на вступну, основну частини і додатки.

Вступна частина:

- титульна сторінка;
- завдання на дипломну магістерську роботу;
- анотація;
- зміст;
- перелік умовних позначень, символів, одиниць, скорочень і термінів;
- вступ;

ГСВОУ _____ - 13
(позначення стандарту)

Основна частина:

- розділи дипломної магістерської роботи;
- висновки;
- список використаних джерел

Додатки:

- Додаток _____. Фінансова звітність підприємства тощо.

Вимоги до структурних елементів пояснювальної записки наведені нижче.

Титульний аркуш.

Завдання на дипломну магістерську роботу.

Анотацію розташовують з нової сторінки. Анотація містить стислий зміст роботи загальним обсягом не більше 7-8 речень (до 800

знаків) українською, російською та англійською мовою.

Зміст розташовують з нової сторінки. До змісту включають: анотацію; перелік умовних позначень, символів, одиниць, скорочень і термінів; вступ; послідовно перелічені назви всіх розділів, підрозділів, пунктів і підпунктів (якщо вони мають заголовки); висновки; список використаних джерел; назви додатків і номери сторінок, які містять початок матеріалу.

Перелік умовних позначень, символів, одиниць, скорочень і термінів надається у вигляді окремого списку, який розміщують після змісту з нової сторінки.

Перелік умовних позначень, символів, одиниць, скорочень і термінів подається, якщо в дипломній магістерській роботі вжито специфічну термінологію, а також використано маловідомі скорочення, нові символи, позначення тощо.

Вступ розташовують з нової сторінки. У вступі викладають:

- проблему, що потребує вирішення, ступінь її дослідження;
- обґрунтування актуальності обраної теми;
- зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами;
- мету і завдання;
- об'єкт і предмет дослідження;

- методи дослідження;
- елементи наукової новизни;
- практичну значущість;
- апробацію результатів на підприємствах, організаціях, установах (у разі наявності);
- структуру та обсяг магістерської роботи.

Актуальність теми подається у вигляді критичного аналізу та напрямів розв'язання проблеми, обґрунтування необхідності досліджень для підприємств, організацій та установ. При цьому називають вчених, які внесли значний вклад у розробку досліджуваних проблем.

Висвітлення актуальності не повинно бути багатослівним. Досить кількома реченнями висловити головне.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами. Дипломна магістерська робота виконана згідно з темою кафедри фінансів і кредиту ЗНТУ «Фінансово-кредитні відносини в Україні: стан та перспективи розвитку».

Мета та завдання роботи повинні бути чітко сформульованими та відображати тематику дослідження.

Завдання, які ставляться в магістерській роботі, повинні розкривати зміст її розділів та підрозділів. На їх основі формується структура дипломної магістерської роботи. Необхідно врахувати, що при написанні висновків доцільно їх будувати з точки зору досягнення мети і виконання поставлених завдань.

Об'єкт дослідження дипломної магістерської роботи - це процес або явище, що створює проблемну ситуацію і обрані для вивчення.

Предметом дослідження дипломної магістерської роботи є соціально-економічні закономірності функціонування та розвитку об'єкта, різноманітні його якості, властивості, тощо. Предмет дослідження міститься в межах об'єкта.

Об'єкт і предмет як категорії наукового процесу співвідносяться між собою як загальне і часткове.

Методи дослідження — спосіб набуття достовірних наукових знань, умінь та практичних навичок у різних сферах діяльності.

Для розкриття теми дослідження широко використовують загально-наукові методи: діалектичний і системний підходи, метод індук-

ГСВОУ _____ - 13
(позначення стандарту)

ції і дедукції, аналіз і синтез. Поряд із загальнонауковими методами можна використовувати специфічні методи (прийоми), обумовлені сутністю самого предмета, завданнями та вимогами до хронологічного і систематичного спостереження; ресстрації та класифікації даних з метою їх систематизації; узагальнення інформації.

Елементи наукової новизни повинні мати узагальнюючий характер і містити власні висновки та рекомендації з предмету дослідження. Необхідно показати відмінність одержаних результатів від відомих раніше, описати ступінь новизни (удосконалено, дістало подальший розвиток).

Практична значущість повинна містити результати самостійно проведених досліджень, що можуть бути впроваджені в діяльність підприємств, установ, організацій.

Апробація результатів роботи має містити назви статей, тез доповідей, підготовлених за матеріалами роботи, виступи на науково-практичних конференціях.

В *структурі та обсягу магістерської роботи* подається інформація про структуру та обсяг магістерської роботи.

Розділи пояснювальної записки. Текст пояснювальної записки викладають, поділяючи матеріал на розділи згідно з завданням.

Кожний розділ може поділятися на пункти або на підрозділи та пункти.

Пункти, якщо це необхідно, поділяють на підпункти. Кожен пункт і підпункт повинен містити закінчену інформацію.

Виклад змісту кожного питання дипломної магістерської роботи має бути цілісним, логічним, доказовим і пояснювальним та науково аргументованим.

Основна частина дипломної магістерської роботи складається з розділів (**теоретико-методологічний, дослідницько-аналітичний, проєктно-рекомендаційний**) і підрозділів, які мають бути взаємопов'язані, а матеріал — викладеним послідовно і логічно із критичним аналізом теоретичних положень, статистичних даних, інформації різноманітного характеру.

У *першому теоретико-методологічному розділі* основної частини розглядаються теоретичні та методологічні аспекти досліджува-

ної проблеми, аналітичний огляд літературних джерел з предмета наукового дослідження, критично аналізуються різні погляди, здійснюється їх наукова класифікація, основні фактори впливу на стан і розвиток досліджуваного об'єкта тощо. Теоретичне обґрунтування, суть, значення, класифікаційні характеристики, історія та тенденції розвитку предмета дослідження, методологічні підходи повинні мати елементи полемічності, розкривати власну позицію щодо предмета дослідження, що створює передумови для проведення у наступному розділі власних наукових досліджень.

У *другому дослідницько-аналітичному розділі* студент, використовуючи фактичний матеріал, і зібрану інформацію, аналізує та розкриває зміст питань на прикладі конкретних підприємств, установ, організацій.

Дослідження проблеми має здійснюватися на основі накопиченого і систематизованого матеріалу, групування та обробки даних, що дозволяє проводити кваліфікований аналіз, обґрунтовувати пропозиції у наступному розділі. Текст дипломної магістерської роботи слід підкріпити реальними документами підприємств (установ, організацій), що наводяться у додатках.

Третій проектно-рекомендаційний розділ містить декілька взаємопов'язаних підрозділів, в яких надано конкретні науково обґрунтовані пропозиції, проекти інноваційного характеру щодо вдосконалення управління та підвищення ефективності діяльності підприємств, установ, організацій. У цьому розділі розкривають також зміст і результати власних наукових досліджень, подаються конкретні методики і моделі. Цей розділ повинен містити аргументовані пропозиції студента, спрямовані на досягнення мети, зазначеної у вступі.

Розділи пояснювальної записки повинні бути об'єднані загальною метою, органічно пов'язані між собою та з графічною частиною й відповідними посиланнями.

Пояснювальна записка не повинна містити дублювання, описового матеріалу, стереотипних рішень, які не впливають на суть кваліфікаційної роботи та висвітлення результатів, отриманих виконавцем особисто.

Висновки розташовують безпосередньо після викладання роз-

ГСВОУ _____ - 13 (позначення стандарту)

ділів дипломної магістерської роботи, починаючи з нової сторінки.

У висновках підбиваються підсумки проведеного дослідження, наводяться одержані наукові та практичні результати, рекомендації щодо їх науково-практичного використання.

Текст висновків може поділятися на пункти.

Список використаних джерел. Список джерел, на які є посилання, наводять з нової сторінки.

Розміщення всіх використаних джерел інформації у списку використаних джерел можливе у такій послідовності:

- закони України (у хронологічній послідовності);
- укази Президента, постанови Уряду (у хронологічній послідовності);
- директивні матеріали міністерств (у хронологічній послідовності);
- монографії, брошури, підручники (абетковий порядок);
- статті з журналів (абетковий порядок);
- інструктивні, нормативні та інші матеріали, що використовуються підприємством (абетковий порядок);
- іншомовні джерела;
- електронні джерела.

Або список використаних джерел може також оформлятися по мірі згадування в тексті роботи.

В дипломній магістерській роботі повинно бути використано не менше 50 джерел.

Порядкові номери описів у переліку є посиланнями в тексті (номерні посилання).

За необхідності джерела, на які є посилання тільки в додатку, наводять в окремому переліку посилань в кінці додатку.

Додатки. У додатках подають матеріал, який є необхідним для повноти пояснювальної записки і не може бути розміщений в основній частині через великий обсяг або способу відтворення.

Типи додатків:

- копії документів;
- форми фінансової звітності;
- витяги із законодавчо-нормативних документів;

- громіздкі таблиці та рисунки ;
- проміжні формули, розрахунки;
- методики;
- опис комп'ютерних програм, розроблених при виконанні кваліфікаційної роботи.

За рішенням випускової кафедри студенти пишуть **автореферат дипломної магістерської роботи**, який містить загальну характеристику дипломної магістерської роботи (інформацію щодо структури, кількості додатків, ілюстрацій, таблиць, використаних джерел;

обсяг дипломної магістерської роботи у сторінках); актуальність теми; зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами; мета і завдання; формулюється об'єкт і предмет дослідження; методи дослідження; елементи наукової новизни; практична значущість; апробація результатів на підприємствах, організаціях, установах (у разі наявності) та стислий виклад основного змісту (за розділами), висновки, перелік публікацій та участь студента у науково-практичних конференціях та анотації.

Обсяг автореферату –10-12 сторінок та нумерацією сторінок окремо від нумерації сторінок дипломної магістерської роботи. Першою сторінкою автореферату є його титульний аркуш, який не нумується. Автореферат дипломної магістерської роботи не потрібно підшивати разом з дипломною магістерською роботою. Оформлення автореферату аналогічні загальним вимогам до оформлення дипломної магістерської роботи.

В *анотації*, обсяг якої складає до 800 знаків (7-8 речень) українською, російською та англійською мовами, зазначається прізвище та ініціали студента, назва дипломної магістерської роботи, основний зміст та результати дослідження.

Ключові слова (слова специфічної термінології за темою, які найчастіше зустрічаються у дипломній магістерській роботі) наводяться у називному відмінку. Кількість ключових слів - 5-7. Анотація подається українською, російською та однією з іноземних мов (переважно - англійською) і розміщується на окремому аркуші разом з ключовими словами.

ГСВОУ _____ - 13
(позначення стандарту)

Разом з дипломною магістерською роботою подається:

- відзив наукового керівника;
- зовнішня рецензія сторонньої організації;
- ілюстративні додатки до дипломної магістерської роботи.

Кандидатури керівників робіт добираються випускаючими кафедрами. Керівниками можуть бути викладачі кафедри, із числа тих, хто має науковий ступінь та вчене звання, а також наукові працівники науково-дослідних інститутів. Рекомендовані кандидатури керівників робіт розглядаються на вчених радах відповідних факультетів і у випадку їх схвалення затверджуються наказом ректора.

До обов'язків керівника входять:

- допомога у виборі теми, розробці плану підготовки і структури роботи, доборі літератури, виборі методів дослідження тощо.;
- розробка завдання до роботи, яка затверджується кафедрою;
- затвердження плану виконання роботи магістрантом;
- аналіз змісту роботи, висновків і результатів дослідження;
- систематичні, у встановлений графіком час консультації магістрантові та проведення з ним бесід за матеріалами окремих розділів роботи;
- контроль за ходом виконання роботи та інформація на засіданні кафедри про стан виконаної роботи;
- підготовка відгуку на роботу.

Відповідно з графіком студент зобов'язаний подати дипломну магістерську роботу науковому керівнику у встановлений термін. З метою перевірки правильності оформлення дипломної магістерської роботи студент зобов'язаний надати її нормоконтролеру. Після виправлення зауважень керівника і нормоконтролера студент завершує оформлення роботи і подає дипломну магістерську роботу науковому керівнику для одержання від нього письмового відгуку з оцінкою роботи.

Не пізніше ніж за тиждень до захисту керівник має видати автору роботи відзив на роботу.

У відзиву про дипломну магістерську роботу визначаються: тема ДМР; актуальність дослідження; наукове та практичне значення; вміння логічно, послідовно, аргументовано викладати матеріал і роби-

ти висновки; рівень застосування здобутих у процесі навчання теоретичних знань та підготовки до виконання наукових досліджень; недоліки роботи (за наявності).

У кінці відзиву керівник оцінює роботу за чотирьохбальною системою: «відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно» та робить висновок про можливість допуску магістерської роботи магістранта до відкритого захисту.

У випадку невідповідності дипломної роботи вимогам методичних вказівок і недотримання студентом календарного графіка виконання дипломної магістерської роботи керівник має право не допустити студента до захисту.

Після отримання відзиву від керівника автор роботи не пізніше, ніж за тиждень перед захистом зобов'язаний подати роботу (завершену роботу з підписами керівника роботи, консультанта з охорони праці та безпеки з надзвичайних ситуацій, нормоконтролера; автореферату дипломної магістерської роботи; з відзивом керівника; рецензією; ілюстративними додатками) завідувачу кафедри для підпису.

Дипломна магістерська робота обов'язково повинна мати відгук (рецензію) зовнішнього рецензента. Рецензентами можуть бути: фахівці-практики, науковці, викладачі ВНЗ тощо.

Рецензія пишеться рецензентом на заготовленій формі, яку автор передає рецензенту разом з дипломною магістерською роботою.

Під час рецензування дипломної магістерської роботи рекомендується визначати: тему ДМР, актуальність дослідження; наукове та практичне значення, переваги та недоліки роботи, загальну оцінку ДРМ.

Дипломна магістерська робота з ілюстративними додатками, відзивом керівника роботи, рецензією та заключенням завідувача кафедри "Фінанси і кредит" передається в Державну екзаменаційну комісію для захисту.

Державна атестація проводиться на завершальному етапі навчання студентів у Запорізькому національному технічному університеті і відповідає вимогам, що визначені спеціально уповноваженим центральним органом виконавчої влади України у галузі освіти і науки.

ГСВОУ _____ - 13
(позначення стандарту)

Оформлення протоколів засідання державної екзаменаційної комісії щодо захисту магістерської роботи відповідає вимогам наказу Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України від 29.03.2012 №384 «Про затвердження форм документів з підготовки кадрів у вищих навчальних закладах I-IV рівнів акредитації». Зміст нормативної форми державної атестації ґрунтується на інформаційній базі, на основі якої формуються засоби об'єктивного контролю ступеня досягнення кінцевих цілей освіти та професійної підготовки студентів.

5.6. Засоби діагностики якості вищої освіти визначають стандартизовані методики, призначені для кількісного та якісного оцінювання досягнутого особою рівня сформованості знань, умінь і навичок, професійних, світоглядних та громадянських якостей і використовуються для встановлення відповідності рівня якості вищої освіти вимогам стандартів вищої освіти.

Засоби діагностики використовуються при атестації випускників ЗНТУ, яка проводиться з метою визначення відповідності показників якості вищої освіти встановленим стандартами вищої освіти.

Для атестації випускників ЗНТУ зі спеціальності 8.0305801 використовується методика, орієнтована на суб'єктивну інтерпретацію показників якості вищої освіти (захист дипломної магістерської роботи).

Засоби діагностики рівня освітньо-професійної підготовки (рівня якості освітньо-професійної підготовки) розроблено, погоджено і затверджено у порядку, визначеному чинним законодавством.

При формуванні системи навчальних елементів слід виділити із змістовного модуля групи навчальних елементів, які мають схожі змістовні ознаки. Перелічимо їх за схемою (літерами визначені шифри груп навчальних елементів, а в дужках подані умовні назви груп):

- 1. П** (Поняття) – категорії, терміни, поняття, позначення.
- 2. Я** (Явища) – властивості, явища, факти, спостереження, твердження, опис об'єктів, інструментів і таке інше.
- 3. В** (Відношення) – співвідношення, закони, концепції, правила, теорії, моделі економічні і математичні, залежності, у тому числі аналітичні, графічні та логічні; структури тощо.

4. А (Алгоритми) - алгоритми діяльності, у тому числі алгоритми розв'язування задач, методи, методика, способи послідовності дій, процедури, способи, прийоми, операції прийняття рішень; поведінки і таке інше.

При заповненні таблиці Додатку А кожному навчальному елементу надавався шифр, який складається з шифру відповідного змістового модуля та доданої через крапку літери, що співпадає з літерою шифру відповідної групи навчальних елементів. Потім через крапку додається шифр рівня сформованості знання і, далі, через крапку наскрізний для даного змістовного модуля номер навчального елементу.

При формуванні шифру рівня сформованості знань про кожний з навчальних елементів доцільно дотримуватися рекомендованої трирівневої системи визначення сформованості знань — ознайомчо-орієнтовний, понятійно-аналітичний, продуктивно-синергетичний. Зауважимо, що ознайомчо-орієнтовний рівень сформованості знань у свою чергу можливо поділити на два підрівні:

- підрівень знайомств: особа має загальне уявлення про той чи інший навчальний об'єкт, але не здатна відтворити інформацію щодо нього, сформулювати основні положення, визначити ознаки, що його характеризують;

- підрівень репродукції: особа здатна відтворювати (розповісти, пояснити) структуру системи знань щодо визначень, найбільш суттєвих ознак, принципів дії основних навчальних об'єктів чи інших характеристик явищ або систем явищ, які мають найбільше значення.

При наведенні навчальних елементів першої групи необхідно дотримуватись нормативних документів, (законодавча та нормативна база) які встановлюють порядок їх використання (державні та галузеві стандарти, рекомендації міжнародних організацій тощо). Якщо такі документи відсутні, необхідно використовувати практику застосування категорій, понять, термінів, позначень у даній професійній галузі (а не на практику їх застосування у конкретній навчальній дисципліні).

Навчальні елементи другої, третьої та четвертої груп можна наводити тільки у вигляді загальноприйнятих у науці та практиці назв без розкриття їх змістовної сторони.

(позначення стандарту)

5.7. У таблиці додатку Б поданий перелік змістових модулів, які виносяться на державну атестацію у формі дипломної магістерської роботи.

Додаток А
(обов'язковий)

Таблиця А.1 – Система навчальних елементів

Назва змістовного модуля	Шифр змістовного модуля	Назва навчального елемента	Шифр навчального елемента	Група навчальних елементів та рівень сформованості знань щодо їх змісту
1	2	3	4	5
Розробка фінансової стратегії діяльності підприємства	ПФ.Е.02.ПП.О.02	Повинен вміти розробляти оптимальну в даних фінансово-господарських умовах фінансову стратегію діяльності підприємства з врахуванням його фінансово-економічного стану та місця на ринку	ПФ.Е.02.ПП.О.02.А.ПС.01	А
Антикризове управління фінансовою сталістю підприємства та запобігання його банкрутству	ПФ.Д.04.ПП.Р.04	Застосування на практиці конкретних методів, засобів та інструментів фінансового управління підприємством, спрямованого на обмеження кризових процесів і недопущення його збитковості	ПФ.Д.04.ПП.Р.04.А.ПА.02	А

ГСВОУ _____ - 13
(позначення стандарту)

Продовження табл.А.1

Назва змістовного модуля	Шифр змістовного модуля	Назва навчального елемента	Шифр навчального елемента	Група навчальних елементів та рівень сформованості знань щодо їх змісту
		Застосування ринкових прийомів забезпечення рентабельності роботи підприємства	ПФ.Д.04.ПП.Р.04.А.ПС.03	А
Організація системи моніторингу фінансової діяльності підприємства	ПФ.Д.03.ПР.О.03	Застосування конкретних управлінських рішень для підвищення доходності підприємства (фірми), організації та установи	ПФ.Д.03.ПР.О.03.В.ПА.04	В
Складання фінансової звітності за результатами господарської – фінансової діяльності	ПФ.С.04.ПП.Н.04	Складання бухгалтерської та оперативної звітності.	ПФ.С.04.ПП.Н.04.П.ПА.05	П
		Обчислення показників господарсько-фінансової діяльності підприємства, фірми, організації та установи.	ПФ.С.04.ПП.Н.04.А.ПА.06	А
Операційний контроль за динамікою фінансових розрахунків, показників	ПФ.С.05.ПП.О.05	Здійснення автоматизації аналітичних планово-економічних і фінансових розрахунків, показників.	ПФ.С.05.ПП.О.05.А.ПА.07	А

Продовження табл.А.1

Назва змістовного модуля	Шифр змістовного модуля	Назва навчального елемента	Шифр навчального елемента	Група навчальних елементів та рівень сформованості знань щодо їх змісту
Розробка бізнес-планів	ПФ.С.02.ПР.О.02	Розробляти бізнес – план підприємства згідно міжнародних стандартів.	ПФ.С.02.ПР.О.02.В.ПА.08	В
		Визначення необхідних обсягів фінансових ресурсів і джерел їх надходжень для виконання тих чи інших інвестиційних і виробничих програм.	ПФ.С.02.ПР.О.02.А.ПА.09	А
Контроль за системою оподаткування суб'єкта підприємства	ПФ.С.06.ПП.Р.05	Здійснення контролю за системою оподаткування підприємства, фірми, організації, установи	Ф.С.06.ПП.Р.05.А.ПС.10	А
		Обгрунтовані розрахунки всіх податків і платежів до бюджету	Ф.С.06.ПП.Р.05.А.ПА.11	А

ГСВОУ _____ - 13
(позначення стандарту)

Продовження табл.А.1

Назва змістовного модуля	Шифр змістовного модуля	Назва навчального елемента	Шифр навчального елемента	Група навчальних елементів та рівень сформованості знань щодо їх змісту
Організація фінансової роботи на підприємстві	ПФ.С.04.ПП.Р.04	Здійснення планування фінансів, облік фінансових ресурсів, контроль і аналіз їх використання, регулювання доходів і видатків, стимулювання виробництва, організація роботи фінансових служб на підприємстві	ПФ.С.04.ПП.Р.04.А.ПС.12	А
Здійснення контролю і забезпечення обґрунтованості обчислення та сплати податків і платежів	ПФ.Д.10.ПР.Р.08	Оперативний контроль господарської ситуації щодо платників податків, застосування ефективних методів і прийомів для податкового контролю	ПФ.Д.10.ПР.Р.08.П.ПА.12	П
		На основі чинного законодавства обчислювати всі види податків і платежів до бюджету	ПФ.Д.10.ПР.Р.08.В.ОО.13	В

Продовження табл.А.1

Назва змістовного модуля	Шифр змістовного модуля	Назва навчального елемента	Шифр навчального елемента	Група навчальних елементів та рівень сформованості знань щодо їх змісту
Здійснення страхування майна підприємств	ПФ.С.01.ПР.Р.01	Проводити страхування майна підприємств, визначати страхову суму з урахуванням особливостей конкретного об'єкта (будівлі, споруди, устаткування, машини, інвентар, товари власного виробництва, сировина тощо). Визначення механізму виплати відповідного страхового відшкодування	ПФ.С.01.ПР.Р.01.А.ПА.14	А
Організація страхування життя	ПФ.С.05.ПП.О.05	Проведення змішаного страхування життя фізичних осіб (дожиття до закінчення строку страхування, смерть застрахованого, втрата здоров'я від нещасних випадків); укладання договорів змішаного страхування життя; визначення відповідної страхової суми	ПФ.С.05.ПП.О.05. А.ПА.15	А

ГСВОУ _____ - 13
(позначення стандарту)

Продовження табл.А.1

Назва змістовного модуля	Шифр змістовного модуля	Назва навчального елемента	Шифр навчального елемента	Група навчальних елементів та рівень сформованості знань щодо їх змісту
Проведення страхування від нещасних випадків	ПФ. С.06.ПП.О.06	Здійснення згідно з нормативними документами страхування від нещасних випадків; індивідуальне страхування, страхування дітей та школярів, робітників і службовців за рахунок коштів підприємств та організацій, обов'язкове страхування пасажирів, державне обов'язкове особисте страхування військово-службовців, працівників митних, контрольно-ревізійних, податкових, правоохоронних органів тощо	ПФ.С.06.ПП.О.06. А.ПА.16	А

Продовження табл.А.1

Назва змістовного модуля	Шифр змістовного модуля	Назва навчального елемента	Шифр навчального елемента	Група навчальних елементів та рівень сформованості знань щодо їх змісту
Здійснення пенсійного страхування	ПФ. С.07.ПР.Р.07	Здійснювати роботу по пенсійному страхуванню відповідно до державних документів щодо реформування пенсійної системи України. Працювати із системою персональних пенсійних рахунків громадян	ПФ. С.07.ПР.Р.07. А.ПА.17	А
Проведення практичних та лабораторних занять з фахових дисциплін	ПФ.Д.01.ПП.Р.01	Застосовувати в навчальному процесі систему організаційних і дидактичних заходів, спрямованих на реалізацію змісту освіти відповідно до державних стандартів	ПФ.Д.01.ПП.Р.01.П.ПС.18	ПС
Розробка методичного забезпечення викладання фахових дисциплін	ПФ.Д.02.ПП.Р.02	Розробляти і використовувати на практиці матеріали, що пов'язані з науково-методичним забезпеченням навчального процесу, які визначені відповідними нормативними документами	ПФ.Д.02.ПП.Р.02.Я.ПА.19	ПА

ГСВОУ _____ - 13
(позначення стандарту)

Продовження табл.А.1

Назва змістовного модуля	Шифр змістовного модуля	Назва навчального елемента	Шифр навчального елемента	Група навчальних елементів та рівень сформованості знань щодо їх змісту
Проведення науково-дослідницької роботи по вивченню фінансових відносин	ПФ.Е.01.ЗР.Р.01	Вміти володіти методологічними прийомами наукових досліджень, застосовувати прикладні методики аналізу фінансових процесів, використовувати сучасні методи системного наукового аналізу	ПФ.Е.01.ЗР.Р.01.А.ПС.20	ПС
Аналіз результатів досліджень та розробка рекомендацій щодо їх впровадження	ПФ.Е.03.ЗР.Р.03	Повинен вміти володіти сучасними методиками обробки наукової інформації та її систематизації, вміти виділяти і формувати наукову новизну, теоретичну і практичну значимість наукового дослідження, бачити конкретні напрями впровадження результатів дослідження в практику фінансової діяльності	ПФ.Е.03.ЗР.Р.03. А.ПС.21	ПС

Додаток Б**Нормативні форми державної атестації щодо встановлення рівня опанування студентом відповідних блоків змістовних модулів за спеціальністю 8.03050801 «Фінанси і кредит»**

Форма державної атестації – захист дипломної магістерської роботи.

Таблиця Б.1 – Блоки змістовних модулів, що виносяться на державну атестацію магістра

Шифр блоків змістовних модулів	Назва блоку змістовних модулів
Нормативна частина	
ПП 4.1.1.01	Організація податкового менеджменту
ПП 4.1.1.02	Податковий контроль
ПП 4.1.6.01	Теоретичні та організаційні основи фінансового менеджменту
ПП 4.1.6.02	Управління об'єктами фінансового менеджменту
ПП 4.1.7.01	Теоретико-методологічні засади організації та функціонування ринку фінансових послуг
ПП 4.1.7.02	Функціональний механізм ринку фінансових послуг
ПП 4.1.8.01	Тарифний менеджмент в страхуванні
ПП 4.1.8.02	Управління страховими резервами
ПП 4.1.9.01	Теоретичні та організаційні основи ринку інноваційного розвитку
ПП 4.1.9.02	Оцінювання інноваційних інструментів розвитку підприємств
Варіативна частина	
ПП 3.2.2.01	Основа побудови і загальні вимоги до звітності підприємств
ПП 3.2.2.02	Звіт про власний капітал та статистична звітність
ПП 4.1.2.01	Теоретичні аспекти організації фінансового оздоровлення підприємств-боржників
ПП 4.1.2.02	Фінансування санаційних заходів
ПП 4.1.3.01	Теоретичні та організаційні основи інвестиційного аналізу

ГСВОУ _____ - 13
(позначення стандарту)

Продовження табл.Б.1

Шифр блоків змістовних модулів	Назва блоку змістовних модулів
ПП 4.1.3.02	Оцінювання інвестиційних фінансових інструментів
ПП 4.1.4.01	Теоретичні і методологічні основи методів прийняття управлінських рішень
ПП 4.1.4.02	Моделі і методи прийняття управлінських рішень у тактичному і стратегічному управлінні
ПП 4.1.5.01	Теоретичні основи стратегічного аналізу
ПП 4.1.5.02	Стратегічний аналіз виробничо- господарської діяльності підприємств
ПП 3.2.1.01	Теоретичні та організаційні основи бюджетного менеджменту
ПП 3.2.1.02	Облік виконання та контроль за виконанням бюджету